

2022-2023 DENİZ HOCA TAYFA LİSESİ

11.SINIF TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI 1.DÖNEM 1.YAZILI SORULARI

1) Edebiyat ve toplum ilişkisi hakkında bilgi veriniz.

“İhsan bir tiyatro okuyor. Okuduğu tiyatrodaki görücü usulü evlilikten bahsediliyor. Tiyatrodaki olaylar, 19.yy’ın son çeyreğinde geçiyor. Tiyatronun dil ve üslubundaki kusursuzluk, onun dikkatini çekiyor. Bu tiyatro eserinde, aklın ve sağduyunun ön plana çıktığını görüyor.”

2) İhsan’ın okuduğu bu tiyatro eseri, edebi akımlardan hangisi ile yazılmıştır? Türk edebiyatındaki temsilcileri kimlerdir?

Haber verdim, falakaya konacaktı. İnkâr etti. Sonra diğer bir çocuk çıktı. Kendi kopardığını, onun kabahatli olmadığını söyledi ve yere yattı. Bağıra bağıra sopa yedi. O vakit büyük hoca: "-Niçin yalan söylüyorsun, bu zavallıya iftira ediyorsun?" diye kulağıma yapıştı; yüzünü buruşturarak darıldı. Ağladım, ağladım; çünkü yalan söylemiyordum. Evet, musluğu koparıırken gözümle görmüştüm. Akşam azadından da dayağı yiyen çocuğu tuttum:
—Niçin beni yalancı çıkardın, dedim. Musluğu sen koparmamıştın.
—Ben koparmıştım.
—Hayır, sen koparmamıştın. Öbür çocuğun kopardığını ben gözümle gördüm. İsrar etmedi, yüzüme baktı, bir an durdu ve eğer hocaya söylemeyeceği me yemin edersem saklamayacaktı, anlatacaktı. Ben hemen yemin ettim, merak ediyordum.

3) Yukarıdaki hikâyenin hangi hikâye türüne ait olduğunu belirterek iki hikaye türünü kısaca karşılaştırmamız.

4) Yukarıdaki hikaye hangi bakış açısıyla yazılmıştır?

5) Aşağıdaki boşlukları uygun kelimelerle doldurunuz.

Dünya edebiyatında, hikâye türünün ilk örneğini İtalyan yazarvermiştir.

Türk edebiyatında, olay hikayesinin öncüsü, durum hikayesinin öncüsü'tır.

Hikayelerinde Ege ve Akdeniz insanlarından bahseden hikâyecimiz 'dır.

Edebiyatımızdaki ilk yerli hikaye 'dir.

Durum hikayesine tarzı hikaye de denir.

6) Romantizm, realizm ve sembolizm akımı hakkında kısaca bilgi veriniz.

7) Aşağıdaki boşlukları uygun akımla doldurunuz.

- a. akımında gözleme dayanılarak yaşam, nesnel bir şekilde aktarılmaya çalışılmıştır.
- b. akımında toplum büyük bir laboratuvar, insan deney konusu, sanatçı da bilim adamı sayılmıştır.
- c. akımı akıl ve sağduyuya dayanır.
- d. akımında ak-kara, iyi-kötü çatışması vardır. Yazarlar eserlerinde kişilikleri gizlememişlerdir.
- e. akımında müziğe önem verilmiş, dış dünya olduğu gibi değil hissedildiği gibi anlatılmıştır.
- f. akımında Eski Yunan ve Latin edebiyatlarından ve mitolojiden yararlanılmıştır. Kişiler soyludur.
- g. akımında sanatta dil, şekil, kafiye uyumuna hiç önem vermemişler, şiirin bu uyumlardan uzaklaştıkça değer kazanacağını savunmuşlardır. Kuralsızlığı kural olarak benimsemişlerdir.
- h. Tabiatı gerçekte olduğu gibi, bütün ayrıntılarına bağlı kalarak değil, ondan edinilen izlenimler ölçüsünde ve niteliğinde anlatmayı amaç edinmişlerdir.
- i. akımına göre yaşam sürekli ve hızlı bir değişim içindedir. Makinelere, trenlere övgüler dizmişlerdir.
- j. akımında bilinçaltına önem verilmiş; sanat bilinçaltının otomatik verileri olarak kabul edilmiştir.

Antep Fıstığı, en sevdiğim kuru yemişlerdendir. Gel gör ki Karadeniz Bölgesi 'nde yetişmemektedir. Bunu bilmiyen komşumuz Ahmet, dört dönüm tarlasına Antep Fıstığı diki vermiş. Buda yetmezmiş gibi Hikmet 'te ondan esinlenip donatıvermiş tarlayı fıstıklarla. Şimdi bu duruma güler misin ağlar mısın?

8) Yukarıdaki paragrafta yer alan yazım yanlışlarını bulunuz ve düzeltiniz. (10p)

Tanpınar () şiirin yapısı için der ki () () Şiirlerde kelimeler yep yeni biçimlerde bileşir() bir fosfor ışığı içinde yıkanrlar () ()

9) Parantez içindeki boşluklara uygun noktalama işaretlerini yerleştiriniz.

10) Cumhuriyet Döneminin 1940-1960 döneminde yazılan hikayeler hangi eğilimleri yansıtmaktadır, yazınız.

11) Aşağıda verilen cümlelerdeki bilgileri doğru/yanlış şeklinde değerlendiriniz.

- () Her edebi eser, bir edebiyat akımına bağlı olarak yazılmak zorundadır.
- () Bir hikâyenin yapı unsurları denince olay, kişi, mekân ve zaman akla gelir.
- () Bilinç akışı anlatım tekniğinde anlatıcı, hikâyede kahramanın aklından geçenleri sanki onun karşısında durup da okuyormuş gibi verir.
- () Asıl adı Mehmet Raşit Ögütçü olan Cumhuriyet Dönemi toplumcu-gerçekçi eğilime bağlı yazarlardan biri de Orhan Kemal'dir.
- () Muallim Naci, Cumhuriyet Dönemi hikâye yazarlarından biridir.

12) Aşağıda verilen cümlelerdeki altı çizili ifadeler cümlenin hangi ögesiye, altına yazın.

Öğretmenlik mesleğimi yaparken Ağrı'nın Patnos ilçesinde yazmıştım bu şiiri.

Dün akşam, lig tarihinin en hızlı golü atıldı.

Eyüp, proje ödevini otobüste unutmuş.

13) Aşağıda parantezle gösterilen yerlere uygun noktalama işaretlerini ekleyiniz.

Hiç sen bir su değirmeninin içini dolaştın mı adaşım() Yamulmuş duvarlar, tavana yakın ufacık pencereler ve kalın kalasların üstünde simsiyah bir çatı() Ya o seslere ne dersin adaşım() her köşeden ayrı ayrı makamlarda çıkıp da kulağa hep birlikte kocaman bir dalga halinde dolan seslere()

Eltisinin evine gitti() bu() Seyit'in ağasının karısıydı. Kocasını daha on beş gün kadar evvel maktulün akrabaları avda vurmuşlardı() Dudu Seyit'e götürmek için bir kaz isteyince yeni dul bağırdı()

() Git şuradan() git() O Seyit olacak gidinin yüzünden kocamı elimden aldılar() Damlarda sürünsün de çıkamasın inşallah()

14) Hangi seçenekte büyük harf yanlış kullanılmıştır?

- Kentin Doğu'sunda daha çok yüksek binalar, Batı'sında gecekondular göze çarpıyordu.
- Doğrusu, Batılılaşma politikası Tanzimat ile başlamıştır.
- Orhan Bey bugün işe gitmedi.
- Kedilerle köpeklerin nasıl dostluk kurabildiklerini Maviş'le Karabaş'ın oynaşmalarına bakarak görebilirler.
- Hukukla ilgili sorunlarınız için Sayın Avukat Hüseyin Can size yardımcı olacak.

1) Edebiyat ve toplum ilişkisi hakkında bilgi veriniz.

Edebiyat, diğer sanat dalları gibi toplumsaldır.

Toplumun her türlü özelliği edebiyata sirayet eder.

Bu nedenle edebiyat toplumun ifadesidir, aynasıdır.

Aynı zamanda edebiyat toplum üzerinde etki göstererek onun şekillenmesinde rol oynar. [ads1]

“İhsan bir tiyatro okuyor. Okuduğu tiyatrodaki görücü usulü evlilikten bahsediliyor. Tiyatrodaki olaylar, 19.yy’ın son çeyreğinde geçiyor. Tiyatronun dil ve üslubundaki kusursuzluk, onun dikkatini çekiyor. Bu tiyatro eserinde, aklın ve sağduyunun ön plana çıktığını görüyor.”

2) İhsan’ın okuduğu bu tiyatro eseri, edebi akımlardan hangisi ile yazılmıştır? Türk edebiyatındaki temsilcileri kimlerdir?

Bahsedilen tiyatro eseri “Klasisizm” akımıyla yazılmıştır. Şinasi ve Ahmet Vefik Paşa edebiyatımızdaki temsilcileridir.

Haber verdim, falakaya konacaktı. İnkâr etti. Sonra diğer bir çocuk çıktı. Kendi kopardığını, onun kabahatli olmadığını söyledi ve yere yattı. Bağıra bağıra sopa yedi. O vakit büyük hoca: "-Niçin yalan söylüyorsun, bu zavallıya iftira ediyorsun?" diye kulağıma yapıştı; yüzünü buruşturarak darıldı. Ağladım, ağladım; çünkü yalan söylemiyordum. Evet, musluğu koparıırken gözümle görmüştüm. Akşam azadından da dayağı yiyen çocuğu tuttum:

—Niçin beni yalancı çıkardın, dedim. Musluğu sen koparmamıştın.

—Ben koparmıştım.

—Hayır, sen koparmamıştın. Öbür çocuğun kopardığını ben gözümle gördüm.

İsrar etmedi, yüzüme baktı, bir an durdu ve eğer hocaya söylemeyeceği me yemin edersem saklamayacaktı, anlatacaktı. Ben hemen yemin ettim, merak ediyordum.

3) Yukarıdaki hikâyenin hangi hikâye türüne ait olduğunu belirterek iki hikaye türünü kısaca karşılaştırınız.

Olay hikayesidir.

→ Olay hikayelerinde merkezde bir **olay** varken durum hikayelerinde hayatın herhangi bir bölümünden alınmış bir **durum**, **kesit** okuyucuya aktarılır.

→ Olay hikayelerinde anlatım boyunca okuyucuda bir **merak ve heyecan duygusu** oluşturulmak istenirken durum hikayelerinde daha çok **bir duygu** oluşturulmak amaçlanır.

→ Olay hikayelerinde “**Serim, düğüm ve çözüm**” bölümleri bulunurken durum hikayelerinde bu bölümler yoktur.

→ Olay öyküleri belirli bir sonla biterken durumda son okuyucunun hayal gücüne bırakılır.

→ Klasik hikayede olaylar gözlem yoluyla nesnel bir şekilde anlatılırken durum hikayelerinde kişisel duygular ve yorumlar ön plana çıkarılır.

Guy de Maupassant / Ömer Seyfettin

Anton Çehov / Sait Faik Abasıyanık

4) Yukarıdaki hikaye hangi bakış açısıyla yazılmıştır?

Kahraman bakış açısı

5) Aşağıdaki boşlukları uygun kelimelerle doldurunuz.

Dünya edebiyatında, hikâye türünün ilk örneğini İtalyan yazar **Boccaccio** vermiştir.

Türk edebiyatında, olay hikayesinin öncüsü **ÖMER SEYFETTİN**, durum hikayesinin öncüsü **SAİT FAİK ABASIYANIK**’tır.

Hikayelerinde Ege ve Akdeniz insanlarından bahseden hikâyecimiz **HALİKARNAS BALIKÇISI** ’dır.

Edebiyatımızdaki ilk yerli hikaye **LETAİF-İ RİVAYAT** ’dır.

Durum hikayesine **ÇEHOV** tarzı hikaye de denir.

6) Romantizm, realizm ve sembolizm akımı hakkında kısaca bilgi veriniz.

Romantizm:

- *Klasisizme tepki olarak doğmuştur.*
- *Duyguları ön plana çıkarır.*
- *Toplumun her kesiminden kişiye yer verilir.*
- *En önemli temsilcilerinden birisi Victor Hugo’dur.*

Realizm:

- *Romantizme tepki olarak doğmuştur.*
- *Gerçekçi gözleme önem verilmiştir.*
- *Roman ve hikaye türünde etkili olmuştur.*

Sembolizm:

- *Parnasizme tepki olarak doğmuştur.*
- *Sanat sanat içindir anlayışı hakimdir.*
- *Semboller aracılığıyla anlatım söz konusudur.*
- *Şiirde müzikaliteye önem verilir.*
- *Cenap Şahabettin, Ahmet Haşim ve Ahmet Hamdi Tanpınar [ads2]*

7) Aşağıdaki boşlukları uygun akımla doldurunuz.

- REALİZM** akımında gözleme dayanılarak yaşam, nesnel bir şekilde aktarılmaya çalışılmıştır.
- NATÜRALİZM** akımında toplum büyük bir laboratuvar, insan deney konusu, sanatçı da bilim adamı sayılmıştır.
- KLASİSİZM** akımı akıl ve sağduyuya dayanır.
- ROMANTİZM** akımında ak-kara, iyi-kötü çatışması vardır. Yazarlar eserlerinde kişilikleri gizlememişlerdir.
- SEMBOLİZM** akımında müziğe önem verilmiş, dış dünya olduğu gibi değil hissedildiği gibi anlatılmıştır.
- KLASİSİZM** akımında Eski Yunan ve Latin edebiyatlarından ve mitolojiden yararlanılmıştır. Kişiler soyludur.
- DADAİZM** akımında sanatta dil, şekil, kafiye uyumuna hiç önem vermemişler, şiirin bu uyumlardan uzaklaştıkça değer kazanacağını savunmuşlardır. Kuralsızlığı kural olarak benimsemişlerdir.
- EMPRESYONİZM** Tabiatı gerçekte olduğu gibi, bütün ayrıntılarına bağlı kalarak değil, ondan edinilen izlenimler ölçüsünde ve niteliğinde anlatmayı amaç edinmişlerdir.
- FÜTÜRİZM** akımına göre yaşam sürekli ve hızlı bir değişim içindedir. Makinelere, trenlere övgüler dizmişlerdir.
- SÜRREALİZM** akımında bilinçaltına önem verilmiş; sanat bilinçaltının otomatik verileri olarak kabul edilmiştir.

Antep Fıstığı, en sevdiğim kuru yemişlerdendir. Gel gör ki Karadeniz Bölgesi'nde yetişmemektedir. Bunu bilmiyen komşumuz Ahmet, dört dönüm tarlasına Antep Fıstığı diki vermiş. Buda yetmezmiş gibi Hikmet'te ondan esinlenip donatıvermiş tarlayı fıstıklarla. Şimdi bu duruma güler misin ağlar mısın?

8) Yukarıdaki paragrafta yer alan yazım yanlışlarını bulunuz ve düzeltiniz. (10p)

Antep Fıstığı, en sevdiğim kuru yemişlerdendir. Gel **gör ki** Karadeniz Bölgesi'nde yetişmemektedir. Bunu **bilmiyen** komşumuz Ahmet, dört dönüm tarlasına **Antep Fıstığı diki vermiş**. **Buda** yetmezmiş gibi **Hikmet'te** ondan esinlenip donatıvermiş tarlayı fıstıklarla. Şimdi bu duruma **güler misin** ağlar mısın?

Tanpınar (,) şiirin yapısı için der ki (:) (“) Şiirlerde kelimeler yepyeni biçimlerde bileşir(,) bir fosfor ışığı içinde yıkanır (.) (“)

9) Parantez içindeki boşluklara uygun noktalama işaretlerini yerleştiriniz.

10) Cumhuriyet Döneminin 1940-1960 döneminde yazılan hikayeler hangi eğilimleri yansıtmaktadır, yazınız.

Milli-Dini Duyarlılığı Yansıtan Hikayeler

Hüseyin Nihal Atsız

Toplumcu-Gerçekçi Hikayeler

Fakir Baykurt, Kemal Tahir, Yaşar Kemal, Orhan Kemal

Bireyin İç Dünyasını Esas Alan Hikayeler

Peyami Safa, Ahmet Hamdi Tanpınar, Tarık Buğra

Modernist Hikayeler

Yusuf Atılgan, Oğuz Atay

11) Aşağıda verilen cümlelerdeki bilgileri doğru/yanlış şeklinde değerlendiriniz.

(Y) Her edebi eser, bir edebiyat akımına bağlı olarak yazılmak zorundadır.

(D) Bir hikâyenin yapı unsurları denince olay, kişi, mekân ve zaman akla gelir.

(Y) Bilinç akışı anlatım tekniğinde anlatıcı, hikâyede kahramanın aklından geçenleri sanki onun karşısında durup da okuyormuş gibi verir.

(D) Asıl adı Mehmet Raşit Ögütçü olan Cumhuriyet Dönemi toplumcu-gerçekçi eğilime bağlı yazarlardan biri de Orhan Kemal'dir.

(Y) Muallim Naci, Cumhuriyet Dönemi hikâye yazarlarından biridir. [ads2]

12) Aşağıda verilen cümlelerdeki altı çizili ifadeler cümlenin hangi ögesiye, altına yazın.

Öğretmenlik mesleğimi yaparken / Ağrı'nın Patnos ilçesinde / yazmıştım / bu şiiri.

Zaman Zarfı/Dolaylı Tümleç/Yüklem/Belirtili Nesne

Dün akşam, / lig tarihinin en hızlı golü / atıldı.

Zaman Zarfı/Sözde Özne/Yüklem

Eyüp, / proje ödevini / otobüste / unutmuş.

Özne/Belirtili Nesne/Dolaylı Tümleç/Yüklem

13) Aşağıda parantezle gösterilen yerlere uygun noktalama işaretlerini ekleyiniz.

Hiç sen bir su değirmeninini içini dolaştın mı adaşım(?) Yamulmuş duvarlar, tavana yakın ufacık pencereler ve kalın kalasların üstünde simsiyah bir çatı(...) Ya o seslere ne dersin adaşım(,) her köşeden ayrı ayrı makamlarda çıkıp da kulağa hep birlikte kocaman bir dalga halinde dolan seslere(?)

Eltisinin evine gitti(;) bu(,) Seyit'in ağasının karısıydı. Kocasını daha on beş gün kadar evvel maktulün akrabaları avda vurmuşlardı(.) Dudu Seyit'e götürmek için bir kaz isteyince yeni dul bağırdı(;)

(-) Git şuradan(,) git(!) O Seyit olacak gidinin yüzünden kocamı elimden aldılar(.) Damlarda sürünsün de çıkamasın inşallah(!)

14) Hangi seçenekte büyük harf yanlış kullanılmıştır?

a) Kentin Doğu'sunda daha çok yüksek binalar, Batı'sında gecekondu göze çarpıyordu.

b) Doğrusu, Batılılaşma politikası Tanzimat ile başlamıştır.

c) Orhan Bey bugün işe gitmedi.

d) Kedilerle köpeklerin nasıl dostluk kurabildiklerini Maviş'le Karabaş'ın oynaşmalarına bakarak görebilirler.

e) Hukukla ilgili sorunlarınız için Sayın Avukat Hüseyin Can size yardımcı olacak.

II.Sınıf

TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI

1.Dönem 1.Yazılı

100 Almak
İsteyenlere Özel
Soru Çözümlü
Konu Anlatımı

Slayt + PDF